

Seat No. : _____

AE-119

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sociology

(Social Change and Development)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. સામાજિક પરિવર્તનની વ્યાખ્યા આપી, સામાજિક પરિવર્તનના લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

1. સમાજ અને સામાજિક વ્યવસ્થાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. 14

2. સામાજિક પરિવર્તનનો “ચક્રિય સિદ્ધાંત” સમજાવો. 14

અથવા

2. સામાજિક પરિવર્તન વિશે “ચનાતંત્રીય કાર્યવાહી સિદ્ધાંત” સમજાવો. 14

3. સામાજિક વિકાસનો અર્થ જણાવી, વિકાસનો આર્થિક ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

3. વિકાસનો સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. 14

4. સામાજિક પરિવર્તનના સંદર્ભમાં “ગાંધીવાદી મોડેલ” સમજાવો. 14

અથવા

4. સામાજિક પરિવર્તનના સંદર્ભમાં ભારતીય સમાજનું વિશ્લેષણ કરો. 14

5. નીચેના વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) “પરિવર્તનની ગતિનો ખ્યાલ” એક સાપેક્ષ ખ્યાલ છે.
- (2) સામાજિક પરિવર્તન અને વિકાસના મૂલ્યાંકનમાં સંરચના અને સંસ્કૃતિનો ફાળો બિન-અસરકારક હોય છે.
- (3) સાતત્ય અને પરિવર્તન એ સતત ચાલતી પ્રક્રિયા નથી.
- (4) આધુનિક ભારતમાં થઈ રહેલા પરિવર્તનના લક્ષણો જણાવનાર વિલ્બર્ટ મુરે સમાજશાસ્ત્રી હતા.
- (5) ગિલિન અને ગિલિન જેવા વિદ્વાનો સામાજિક પરિવર્તન અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનને સમાન ગણે છે.
- (6) રચનાતંત્રીય કાર્યવાહી સિદ્ધાંતમાં પ્લેટોએ સમાજને મહામાનવ સાથે સરખાવ્યો છે.
- (7) રોબર્ટ મર્ટને વિકાસનો આર્થિક ખ્યાલ આપેલો છે.
- (8) એલ. ટી. હોબ હાઉસના પુસ્તકનું નામ “સામાજિક વિકાસ” (સોશયલ ડેવલપ્મેન્ટ) છે.
- (9) ભારતીય સમાજમાં સંસ્કૃતિકરણ વિચાર વિકસાવનાર શ્રીનિવાસ સમાજશાસ્ત્રી હતા.
- (10) સમાજની રચનાને સમજવા માટે આર્થિક વિકાસ અને સામાજિક વ્યવસ્થાની પ્રવૃત્તિ વચ્ચેના સંબંધોની હિમાયત કરનાર ટાલકોટ પારસન્સ વિદ્વાન હતા.
- (11) કાર્લ માર્ક્સએ માનવ ઉત્ક્રાંતિમાં જૈવિક પરિબળોની ભૂમિકા મહત્ત્વપૂર્ણ ગણે છે.
- (12) ગાંધીજી હસ્તકારીગરીની સભ્યતાના હિમાયતી હતા.

Seat No. : _____

AE-119

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sociology

(Social Change and Development)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. Give the definition of social change. Explain the characteristics of social change. 14

OR

1. Explain the concept of society and social system. 14

2. Explain the “Cyclical theories” of social change. 14

OR

2. Explain the “structural functionalism theory” about social change. 14

3. Explain the meaning of social development and the economic concept of development. 14

OR

3. Discuss the social and cultural concept of development. 14

4. Explain the Gandhian model with reference to social change. 14

OR

4. Analyse the Indian society with reference to social change. 14

5. State whether the following sentences are True or False. (Any Seven)

14

- (1) "Speed of change concept" is a relative concept.
 - (2) Structural and cultural contribution is non-effective in assessment of social development and change.
 - (3) Continuity and change is not a continuous process.
 - (4) Wilbert Moore sociologist has given characteristics of change occurrence in modern time.
 - (5) Gillin and Gillin states that social change and cultural change is same.
 - (6) Plato compared the society with super human in structural functionalism theory.
 - (7) The concept of economic development is given by Robert Merton.
 - (8) L.T. Hobe House's book name is "Social Development".
 - (9) Shreenivas was sociologist who developed Sanskritization thoughts in Indian society.
 - (10) Talcott parsons was a scholar who advocated for relationship between economic development and social system for understanding the structure of society.
 - (11) Biological factors' role is important in human evolution as per Karl Marx.
 - (12) Gandhiji was proponent of Handicraft culture.
-

Seat No. : _____

AE-119

April-2025

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sociology
(Sociology of Mass Media)
(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

1. પ્રત્યાયનનો અર્થ આપી, તેના હેતુઓ જણાવો. 14

અથવા

1. પ્રત્યાયનનો અર્થ આપી, તેના કાર્યો જણાવો. 14

2. સમૂહ માધ્યમનો અર્થ આપી, તેના એક પ્રકાર તરીકે મુદ્રિત માધ્યમની વિગતે સમજૂતી આપો. 14

અથવા

2. વિજ્ઞાણું માધ્યમનો અર્થ આપી, વિજ્ઞાણું માધ્યમની ખાસિયતો જણાવો. 14

3. દૈનિક પેપર અને ચોપાનિયાનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14

અથવા

3. ટેલિવિઝનની કૌટુંબિક જીવન પર અસરો જણાવો. 14

4. આધુનિકતા અને સમૂહ માધ્યમોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

4. સમૂહ માધ્યમો અને વૈશ્વિકીકરણની ચર્ચા કરો. 14

5. નીચે આપેલા વિધાનો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તે જણાવો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) આજના યુગને સમૂહ પ્રત્યાયનનો યુગ કહેવામાં આવે છે.
- (2) પ્રત્યાયનમાં ભાષાની ભૂમિકા મુખ્ય છે.
- (3) સમૂહ માધ્યમો સંસ્કૃતિ સાથે જોડાયેલા છે.
- (4) “આલમઆરા” ભારતની પહેલી બોલતી ફિલ્મ છે.
- (5) સમૂહ માધ્યમોને ચોથી જાગીર કહેવામાં આવે છે.
- (6) મહાત્મા ગાંધી જનકલ્યાણ નામનું વર્તમાનપત્ર પ્રગટ કરતા.
- (7) આઈએસબીએન (ISBN) નંબર મેગેઝિન સાથે જોડાયેલ છે.
- (8) ‘તારક મહેતા કા ઉલ્ટા ચક્ષુ’ની વાર્તા ચિત્રલેખા મેગેઝિનમાં પ્રકાશિત થતી.
- (9) ચંત્રવિદ્યા એ શહેરીકરણનું પરિણામ છે.
- (10) સમૂહ માધ્યમોએ મૂડીવાદનો ફેલાવો કર્યો છે.
- (11) સમૂહ માધ્યમ સમાજ માટે ‘જાગૃત પ્રહરી’નું કાર્ય કરે છે.
- (12) માર્શલ મેકલુહાનને સમૂહ માધ્યમના પિતા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

Seat No. : _____

AE-119

April-2025

B.A., Sem.-VI

**CC-314 : Sociology
(Sociology of Mass Media)
(Old)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Figures to the right side indicate marks of particular question.

1. State the meaning and objectives of Communication. **14**

OR

1. Clarify the meaning and functions of Communication. **14**

2. State the meaning of Mass Media. Explain the Print Media as type of mass media in detail. **14**

OR

2. State the meaning and characteristics of Electronic media. **14**

3. State the nature of newspapers and pamphlets. **14**

OR

3. State the impact of television on family life. **14**

4. Discuss the Modernity and Mass Media. **14**

OR

4. Discuss the Mass Media and Globalization. **14**

5. State whether the following statements are True (✓) or False (×) : (Any Seven)

14

- (1) Today's era is called the Era of Mass Communication.
 - (2) Language performs key role in Communication.
 - (3) The Mass Media is connected with culture.
 - (4) *Alamara* is India's first talking film.
 - (5) Mass Media is called the Fourth Estate.
 - (6) Mahatma Gandhi published *Jankalyan* Newspaper.
 - (7) ISBN number is associated with the Magazine.
 - (8) The story of '*Tarak Mehta ka Ulta Chashma*' was published in *Chitralkha* Magazine.
 - (9) Technology is the result of Urbanization.
 - (10) Mass Media has spread Capitalism.
 - (11) Mass Media acts as a Vigilant Watchdog for Society.
 - (12) Marshall McLuhan is known as the Father of Mass Media.
-